

MONICA HEISEY

vlastně
docela
dobrý

ROMÁN

**vlastně
docela
dobrý**

Really Good, Actually
Copyright © 2023 by Rosemary's Baby Ltd.
All rights reserved.

*Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Ivana Nuhličková, 2024
Cover © Mumtaz Mustafa, 2024
© DOBROVSKÝ s. r. o., 2024

ISBN 978-80-277-4698-9 (pdf)

MONICA HEISEY

**vlastně
docela
dobrý**

přeložila Ivana Nuhličková

S díky Louise

Když jsem se jako dítě dívala
na život svých rodičů, víte,
jaký mi připadal? Připadal mi
srdcervoucí. Teď mi připadá
srdcervoucí, ale také
šílený. Rovněž
velmi zábavný.

Louise Glück,
„Telemachus' Detachment“

Moje manželství skončilo, protože jsem byla krutá. Nebo proto, že jsem jedla v posteli. Možná kvůli tomu, že on měl rád elektronickou hudbu a náročné filmy o lidech v přírodě. Nebo proto, že já ne. Možná proto, že jsem byla úzkostná a kvůli tomu občas i panovačná. Anebo protože po červeném víně jsem měla sklony kritizovat. Možná i proto, že stejné sklony jsem měla i hladová, ve stresu nebo po bílém víně. Nebo kvůli tomu, že jsem byla závislá na večírcích. Možná proto, že on kouřil každý den trávu a já si nemyslela, že je to úplně totéž, jako když já vypila každé ráno dva šálky kávy. Nebo jsme se do sebe zamilovali příliš mladí. Ale jak se mohl náš současný život srovnávat s představou, kterou jsme o životě měli, když nám nebylo ještě ani dvacet a měli jsme neuvěřitelně pevná těla? Nebo proto, že v roce 2011 jsme zkoušeli tři měsíce žít nemonogamně, což bylo fajn, ale nijak skvělé. Nebo proto, že si všechno dochucoval pálivou omáčkou, aniž by to ochutnal, i když jsem se celé hodiny snažila vyladit chuť podle receptu, kvůli kterému jsem musela pročíst dlouhý a podrobný příběh o dovolené nějaké ženy, abych ho našla. Nebo proto, že jednou zapomněl na naše výročí. Nebo proto, že jsem nikdy neprala. Nebo možná i kvůli tomu, že jeho početná řecká rodina mě nikdy nepřijala úplně za svou, ačkoli jsem se na narozeniny jeho babičky naučila její oblíbenou báseň. Nebo proto, že mě překvapil na toaletě. Možná kvůli tomu, že v roce 2015 jsme byli hosty na devíti svatbách, nechali se unést a obrovský večírek, kde nám

všichni tvrdili, že jsme jeden pro druhého jako stvoření, a darovali nám tři tisíce dolarů, nám připadal jako skvělý nápad. Nebo proto, že jsme se vydali do Paříže a místo toho, abychom se do sebe ještě víc zamilovali nebo alespoň zkusili rimming, jsme se strašně pohádali. Nebo proto, že jsem si přestala představovat, jak by mohly vypadat naše děti. Možná kvůli tomu, že on s tím nikdy ani nezačal. Nebo proto, že jsem byla nejistá a občas malicherná. Nebo proto, že on trval na tom, abychom se stali vegany, ale když jsem spala, potají si přinesl pizzu. Nebo proto, že jsme dokoukali seriál *Rodina Sopranů*, ale už se nedívali na *Špínu Baltimoru*. Nebo kvůli tomu, že když jsme se sblížovali, líbala jsem se s někým jiným a občas na ni stále myslím. Nebo proto, že byl zbytečně agresivní, občas s náznakem nabubřelosti. Nebo kvůli tomu, že já byla zbabělec a moje práce „nevedla k rozložení státu“. Nebo proto, že jsem si dělala legraci z toho, když to řekl, a vyptávala se na socialistický dopad jeho poslední reklamy pro Burger King. Nebo proto, že mi říkal píčo. Možná i proto, že jsem se tak občas chovala. Tak jako tak, bylo po všem.

Svým způsobem. Odstěhoval se. Vzal si kočku (prozatím), herní konzoli a tři akustické kytary. Představa, jak Jon píše v nějakém tmavém podnájmu srdceryvné písně, ve mně vyvolávala hluboké zoufalství a obrovskou úlevu. Zoufalství při pomyšlení, že jsem mu způsobila takovou bolest, která ho přiměla psát experimentální písně, úlevu proto, že jsem to nemusela poslouchat.

Ne že bych mu tu inspiraci nepřála. To ráno po jeho odchodu jsem se téměř okamžitě vyfotila, toužila jsem „zachytit ten okamžik“ a očekávala, že skvělé nápady vyvolané tou hroznou ztrátou budou představovat mezník pro začátek plodného tvůrčího období. Možná budu pořizovat své fotky každý významný den po zbytek života

a vytvořím tak sbírku, kterou bude stát za to v den mých osmdesátých narozenin vystavit – moje obrovská hlava, jak se usmívá při doktorské promoci, pláče na maminičině pohřbu, rozvážně žvýká první jídlo, které uvaří mé dítě, pár odvážných detailů při orgasmu, aby rozvířily trochu zájmu, atd. Místo toho jsem ale pořídila tu fotku, všimla si pytlů pod očima a stáhla si aplikaci Facetune. Tmavé kruhy pod očima nebyly problém v soukromí. Když jsem se podívala do zrcadla, uviděla jsem je a pomyslela si: *Osmadvacetiletá žena, která si prožila něco ošklivého*. Ale uvědomila jsem si, že na fotkách chci vypadat sexy.

Když odešel z domu, byla to úleva. Ne proto, že bez něho bych se cítila lépe nebo klidněji, ale protože ty dva týdny mezi větami „Odstěhuju se“ a „Půjčil jsem si dodávku“ patřily k nejděšším a nejpomalejším v mém životě. Bylo to rozporuplné období: jeden den jsme kolem sebe chodili po špičkách a hovořili afektovaně jako noví kolegové, když se potkají v prostoru pro odpočinek, ale potom jsme sklouzli k některému ze starých zvyků, políbili se při odchodu, jedli jeden druhému z talíře a souložili. Kdykoli jsme se vrátili k některým starým zvykům, bylo to snadné a povědomé, tak mě napadlo, jestli to celé neodepíšeme jako pár nepovedených měsíců, ale jednou večer se objevil s několika krabicemi a museli jsme se rozhodnout, komu patří které desky a co udělat s příšernou pohovkou, kterou jsme si pořídili ani ne před rokem. Záruka na nejhorší kanape v historii byla delší než naše manželství.

Byli jsme přesvědčeni, že ani jeden z nás si nevšiml, že se TO blíží. Koneckonců, neměli jsme žádné velké problémy, které by vedly k takovému konci. *Nějaké* problémy jsme samozřejmě měli. Kromě toho, že jsem jedla v posteli, jsem neuměla mluvit tiše a dodržet jeho systém ukládání věcí do lednice. On byl vznětlivý a chtěl, abychom začali běhat.

Ale nebyli jsme nešťastní, jen nespokojení... A potom jsme najednou byli hrozně nešťastní, nedokázali se smát, nedokázali mít sex, nedokázali si objednat thajské jídlo, aniž bychom jeden na druhého neupírali pohled, který říkal: „Kdo jsi?“ A zírali na toho cizího člověka, kterého jsme si vybrali, když nám bylo devatenáct a devatenáct a půl. Ne že bychom toho cizího člověka nenáviděli, spíš nás zajímalo, proč bez varování zemřel – ať už z přirozených příčin, nebo při nějaké hrozné nehodě. Ne že by to bylo dobré, to samozřejmě ne, byla by to tragédie... Ale kdyby se to stalo, možná by byl život snazší. Jednou u večeře mi uklouzlo: „Funguje nám to?“ Ani jeden z nás neměl odpověď, což bylo samo o sobě odpovědí.

Fungovalo nám to, nebo to tak alespoň vypadalo, téměř deset let. S Jonem jsme se do sebe zamilovali na univerzitě, jeho optimistický nihilismus ladil překvapivě dobře s mým chronickým sklonem o všem moc přemýšlet. Nejdřív jsme se přátelili (každý tvrdí, že to je důležité!), a dokonce jsme si užili první ročník bez závazků, teprve někdy v prvním semestru ve druháku nám došlo, že spolu nejen skvěle vycházíme, ale že jeden druhého přitahujeme. Do promoce jsme byli stále spolu. Měli jsme rádi dost stejných věcí, dokázali se navzájem rozesmát, naše hádky byly jen tak dramatické jako hádky všech našich přátel kolem dvaceti. Jezdili jsme na prázdniny a seznámili se s rodiči toho druhého. Nakonec jsme se sestěhovali, chodili jsme spolu už dost dlouho, ale ani jeden z nás si nemohl dovolit platit samostatné bydlení. Část jedné zdi jsme natřeli barvou na tabuli. Zažili jsme špatně vybrané dárky k narozeninám, malicherné žárlení a několikrát došlo na mírnou zradu, ale většinou jsme žili v pohodě a porozumění. Po šesti letech vztahu, kdy jsme chodili pravidelně společně ven a měli společného domácího mazlíčka, naučili se, jak se připravují

špagety carbonara, to bylo logické vyústění. Jon prohodil: „Co myslíš, Maggie?“ Odpověděla jsem: „Jo, dobře.“ A tak jsme se vzali, protože to dělali i všichni ostatní a protože jsme tehdy neměli pocit, že je něco špatně, naopak, že je všechno v pořádku.

Vždycky mi připadlo trochu neskutečné, že jsme se vážně vzali. Když jsem se před někým zmínila o „svém manželovi“, obvykle zvedl obočí a já si pomyslela: „Přesně tak, je to *bizarní*.“ Jonovi to vůbec divné nepřipadalo. Nebyl podstatou žádný romantik, ale jeho rodiče byli snad poslední milující se pár na zemi, takže měl nadprůměrnou víru v intuici. Sňatek byl pro něho přirozeným vyústěním, když jsou do sebe dva lidé po delší dobu zamilovaní. Když jsme se ubytovali v apartmá pro novomanžele v laciném italském hotelu, upovídaný americký správce vyhrkl: „Ach bože, vy jste strašně mladá nevěsta, skoro jako dítě!“ Jon se rozesmál, ale já se zvláště styděla. Bylo na tom něco naivního. Nepřepočítala jsem se? Vážně si myslím, že naše manželství vydrží, když se jich tolik rozpadlo? Možná jsem se cítila trapně, protože ano, věřila jsem tomu. Ráda bych svému tehdejšímu já poklepala na rameno a řekla: *Zlato, když se cítíš trapně teď...*

První ráno po jeho odchodu jsem se, přísahám, probudila v pláči. Měla jsem vlhký polštář, ale místo abych ho otočila nebo převlékla povlak, skulila jsem se z postele a těžce dopadla na zem. *I když to zvládneme, jak nejlépe to půjde*, uvažovala jsem, *pořád to bude strašné*. I když z nás budou kultivovaní bývalí manželé, takoví, co se navzájem nepomlouvají, nevyhledávají sex s kolegou, na kterého ten druhý vždycky žárlil, neumistují zlomyslné poznámky na sociální sítě, ani přehnaně netweetují o svém vzrušujícím novém single životě, stejně ten nepříjemný pocit bude trvat roky, možná navždycky. Alespoň teď jsem to tak cítila.

Bylo pro mě důležité, abychom se rozvedli v klidu. Když jsme balili jeho oblečení, dohodli jsme se, že ať přijde cokoliv, vypořádáme se s tím kultivovaně, bude to pro nás způsob, jak vzdát čest tomu, co jeden pro druhého znamená (nebo jsme znamenali). Připravili jsme krátké sdělení pro kamarády. „Dospěli jsme k tomu, že se naše cesty rozcházejí.“ Byla to pravda, ale zároveň to nedávalo smysl, slíbili jsme si, že zůstaneme v kontaktu, alespoň zpočátku. Ještě nebyl pryč ani čtyřicet hodin, a několikrát jsme si napsali. Byly to zprávy jako: Jak ti je? Je mi líto, že to takhle dopadlo. Nebo: Už jsi to řekl rodičům? Představovala jsem si, že časem budeme bývalí manželé, kteří přijdou na oslavu narozenin toho druhého, zdrží se na pár panáků, obejmou nového partnera a odejdou dřív, než se to zkomplikuje. Ale zatím jsem neviděla nic kromě toho, jak jsme to všechno pokazili, jak je bez něho byt tichý a jak málo plánů mám na víkend.

Zůstala jsem na podlaze do pozdního odpoledne. Nebylo to sice nijak skvělé, ale takové věci by měl člověk dělat, když se mu rozpadne manželství. Když se člověk rozvede ve filmu, leží na podlaze, potom se opije, pak se sebere a odjede se učit do domku na pláži mít znovu rád sám sebe. Ten si pronajme od okouzlujícího a pohledného staršího muže, jehož první manželka zemřela. I když ji stále miluje a váží si jí, má pocit, že je připravený podniknout další krok, že by si ti dva mohli navzájem pomoci. Když se rozvádíte ve filmu, čeká vás bitva s právníky, je to velice bolestivé, protože děti vás odmítají a vy se nemůžete dohodnout, komu připadne dům – ten velký nádherný dům, který jste společně léta zařizovali, v němž jste utopili celoživotní úspory, vychovali tam několik dětí nebo alespoň jednoho velkého psa. Ve filmech jste Diane Lane nebo Keaton nebo možná Kruger, prostě nádherná Diane ve středním věku,

která je svou paní a ví, které bílé víno je dobré. Obvykle dál nebydlíte několik týdnů se svým bývalým, protože nemáte na to, abyste si sami pronajali mrňavou garsonku. Obvykle nejste vysokoškolská asistentka a reklamní textař, jejichž nejdůležitějším společným finančním aktivem je kamarád, který v práci dostává telefony. A určitě vám není dvacet osm a neplánujete narozeninový večírek ve stylu show Jimmyho Buffetta.

Jenže já ležela na břiše a psala si ve skupinovém chatu o tom, kolik by stál transparent s nápisem PARROTHEAD PUSSY, nebo jestli je v Cliveových možnostech upéct dort s příchutí margarity. Všichni jsme se shodli, že to zvládne, a nejen to, určitě je to věc, které by nebyl schopen jeho nepřítel, pohledný kuchař v televizní show, který učil diváky, jak uvařit kukuřičný klas. Amirah objevila party autobus s omyvatelnými sedadly. Zdá se, že ho obvykle využívají pro natáčení porna, ne pro narozeninové večírky, ale je téměř o sto dolarů levnější než ten druhý. Lauren, která měla narozeniny, napsala: Možná bude lepší o tom moc nepřemýšlet a zbytek peněz utratit za pití. Všichni ostatní souhlasili.

Skupinový chat zahrnoval mé čtyři nejbližší přátele z vysoké školy: Amirah, trochu stresovanou a citově nestálou sestřičku, s níž jsem se seznámila na koleji, Clivea, vysokého a elegantního gaye, který se vždycky označoval za „chaotika“, protože dělal normální věci, třeba platil v taxíku v hotovosti. Potom ještě dvě dívky, obě se jmenovaly Lauren. Jedna, kterou všechno rozplakalo, druhá naopak tvrdila, že plakala jen jednou v životě, když v McDonald's přestali dělat pizzu. Pro zjednodušení jsme té první Lauren říkali Cíťa.

Ve skupině jsem se nesevěřila, že Jon odešel. Věděli, že zvažujeme rozchod, že nám to poslední dobou moc neklape, ale nedokázala jsem se přinutit, abych napsala: *Odešel.*

Myslím, že část mého já usoudila, že se k sobě vrátíme, i když jsme se dohodli, že odejde. I po tom všem. Nedomnívala jsem si představit, že by se tahle doba, kdy nejsme spolu, protahovala. Komu bych si postěžovala na rychlost internetu? Co by dělal, kdyby potřeboval připomenout, že má jeho matka narozeniny? Kým bych poměřovala všechna svá každodenní rozhodnutí? A co neděle, co bychom dělali? Došla jsem k závěru, že se k sobě nakonec vrátíme a oba prohodíme, že *to bylo přílišné, ha, ha*, potom se zhlubíme a podíváme se na show *Peče celá Británie*. Pokud vím, tohle dělá tak šedesát procent manželů.

Také jsem jim to neřekla, protože mi to připadalo neuvěřitelně hloupé. Je těžké vysvětlit, jak zahanbující je, když vaše manželství brzy po svatbě skončí. Náš vztah byl delší než manželství, daleko delší – ale no a co? Vnímat, jak se na vás upírají pohledy všech ostatních, přijímat v tu velkou chvíli gratulace, slíbit, že spolu zůstanete, dokud vás smrt nerozdělí, absolvovat všechny ty přípravy a hádky s rodinou, problémy se seznamem hostů, utratit tisíce dolarů, ale nakonec zjistit, že to byl jen velmi drahý způsob, jak získat profesionální fotky, které rozešlete kamarádům. No, není to ideální. A ty fotky pak nemůžete použít ani na Tinderu jednak proto, že netušíte, jak Tinder funguje, a zadruhé proto, že na všech fotkách na sobě máte svatební šaty.

Místo abych se svěřila, snažila jsem se být zábavná. Vyprávěla jsem historky o legračních psech, které jsem viděla, nebo o lékařské prohlídce, kde jsem byla nedávno a dobírala si doktorku vyprávěním o svém zdravém aktivním životním stylu, zatímco ona zmateně mrkala a poklepávala na oranžovočervenou část tabulky BMI. Nenechte Maggie mluvit o BMI, napsala Lauren, jinak tu budeme celou noc. Clive nám sdělil, že ta zkratka neznámá body mass index, ale je to „Beautiful Man Index“, což dávalo smysl, protože

ten jeho byl opravdu vysoký. Cíťa Lauren poznamenala, že nedávno poslouchala nějaký podcast, který nám změnil život. Amirah poslala odkaz na video, kde racek kradl v obchodě, a potom už jsme byli ztraceni a bavili se o bandách mořských živočichů, pomlouvali známé a se stejnou vervou si stěžovali na nespravedlnost na světě a otrěpanou přítomnost jedné torontské hvězdičky na sociálních sítích.

Bylo mi jasné, že jim to nakonec budu muset říct, ale čekala jsem na vhodnou příležitost. Nedokázala bych vzdorovat jejich otázkám dřív, než budu sama znát odpovědi. Jsem připravená být zase nezadaná? Kde budu bydlet? Jak to zvládnou s penězi? Samozřejmě jsem nějaké peníze měla, ale Jon jich spoustu vydělal, další měl od rodiny a peníze mu přinášely jeho prozíravé finanční návyky. Věděl, jak ušetřit, jak investovat a jak neutratit dlouho očekávaný honorář za krátká trička nebo nové nóbl kočičí žrádlo. Dotoval můj nájem, platil nákupy, a když jsme jeli na dovolenou, platil všechno kromě mé letenky, kterou jsem si „směla“ zaplatit. Ale bylo to asi jako když dítě na Díkůvzdání sní všechno na talíři a bere se to, jako by „pomáhalo“ s nádobím. Několik týdnů před svatbou jsem si z něho dělala legraci, že už je nejvyšší čas podepsat předmanželskou smlouvu, protože co když se rozejdeme a on mě připraví o všechno, kvůli čemu za něco stojím? Řekl mi, že si svých osmdesát dolarů můžu klidně nechat. (Bývala to veselá historka.)

Dny mýjely a já se ztrápeně plížila domem jako opak slečny Havishamové z *Nadějných vyhlídek* a bezcílně bloumala z jedné místnosti do druhé. Když jsem se rozhlédla po našem tichém prázdném – každopádně poloprázdném – domově, uvědomila jsem si, že můj manžel („bývalý manžel“) platil poplatek za televizi, koupil všechny obrazy na

stěnách, židle v kuchyni i tu věc, na kterou jsme si pokládali nohy, když jsme seděli na našem příšerném gauči. Takže většina věcí v našem bytě patřila jemu. I když jsem ho vybízela, aby si odvezl všechno, co do bytu pořídil, některé věci tam nechal, takže se byt dal používat, i když mi tam všechno připadalo špatné. Příliš velká skříň v ložnici, v níž ale nebylo kam dát boty, zásuvka na příbory, kde nezůstal jediný velký nůž. Kuchyňský stůl, u kterého se člověk nemohl posadit. Svezla jsem se na tu tvrdou pohovku, postavila si pití na podlahu na místo, kde býval barový vozík, a rozplakala se.

Netušila jsem, kam se dívat, na co myslet ani jak trávit čas. Každý předmět v domě měl nějaký význam. Toustovač byl svatební dar, takže jsem chleba neopékala. Staré recepty, seznamy nákupů, poznámky o banánech, vejcích, plán koupit zámek na kolo, to všechno bylo příliš bolestivé, abych se na to dívala, tak jsem pila kávu bez mléka. Zarámovanou fotografii v koupelně jsem přelepila kusem papíru, nebyla jsem ještě připravená dát ji pryč, ale nedokázala jsem se na ni ani dívat. Na stěně se nad místem, kde visel nějaký Jonův obraz, třpytil transparent z našeho zasnubního večírku. Leskl se na něm krásně vyvedený zlatý nápis GRATULUJEM. E upadlo, i když jsem nevěděla kdy, ale nechali jsme si ho, líbil se nám tak ještě víc, vypadal zábavně. Jenomže když jsem se na něj podívala teď, připadal mi neuvěřitelně depresivní.

Některé objevy byly i pozitivní. Bez tlaku na to, abychom nějakým způsobem dokázali prolnout naše odlišné styly, jsem si uvědomila, že se mi nelíbil snad ani jeden dekorativní předmět, který můj manžel pořídil. Všechno, na co jsem se kdy podívala, a napadlo mě: *Tohle budeme muset časem vyměnit*, bylo jeho, nebo to bylo něco, na čem jsme se dohodli, a pořídili si věc, kterou jsme „oba stejně

nesnášeli“. Teď byla většina těch předmětů pryč. Protože jsem toho moc neměla, dům vypadal trochu opuštěně, nezůstaly mi žádné velké ručníky, na stěnách nebyly žádné plakáty kapel, z kuchyně zmizely nové malé skleničky na panáky, nebyla tu ani trouchnivějící dřevěná předložka v koupelně, která se mu líbila a objednal ji na eBayi. Najednou tu bylo dost prostoru, abych si vystavila svoje cetky a zapálila si svíčku, o níž Jon tvrdil, že „divně smrdí“. Mohla jsem si pouštět pop z devadesátek, který mu připadal nudný a otřepaný. Samozřejmě jsem se necítila lépe, když jsem zapálila svíčku s vůní tabáku a jalovce a poslouchala Backstreet Boys, než jak to bylo, když mě někdo miloval.

V každém článku a na každém fóru, na které jsem při googlování narazila (tipy na rozvod, rozpad mladých manželství, jak zvládnout, když člověk zůstane sám), mě varovali, abych se připravila na nespavost, ale vůbec jsem si neuvědomovala, jak dlouhé ty noci mohou být. Dalším překvapením bylo, že jsem dokázala jíst. Vždycky jsem žila v přesvědčení, že nešťastný člověk nemá chuť k jídlu. Jako puberták jsem očekávala rozchod – byl nevyhnutelný, v seriálech o pohledných upírech a jejich mladistvých milenkách to tak bylo. Protože nebudu jíst, krásně zhubnu, budu štíhlá, ukřivděná a naprosto uchvácená, takže mi to vlastně bude jedno. Mít kluka, pak se s ním rozejít a kromě něho přijít o několik konfekčních velikostí. Možná by to stačilo, aby mi padlo jedno z těch zatracených polo triček značky Abercrombie, která se prodávala v těch jejich chladných provoněných jeskyních. Nedokázala jsem si představit nic lepšího.

Bohužel jsem byla doma obětí neustálé podpory, takže jsem měla nezvykle velkou sebeúctu a pokračovala na umělecky orientované střední škole, která směřovala většinu mé skryté sexuální energie do podrážděných her o ženách

středního věku fixovaných na ústa. Proto jsem nerandila a zůstávala baculatá a šťastná až do posledního ročníku, kdy skutečnost, že jsem nepřišla o panenství, byla dostatečně zdrcující, abych zhubla. Rychle a bez jakéhokoli úsilí, stačilo se vyhýbat normálnímu jídlu a neustále sledovat a zaznamenávat kalorický příjem. Zhubla jsem pětadvacet kilo. Všichni mi to přáli až do chvíle, kdy jsem omdlela na hodině matematiky poté, co jsem měla k obědu nanuk.

Pravdou je, že pokud se u vás porucha příjmu potravy projeví, když máte nadváhu, nikdo si toho nevšimne až do chvíle, kdy jíte jen dvakrát denně polévku. Proběhlo nějaké nesouhlasné pomlaskávání a debata o výživě a vyváženosti, potom jsem šla k nějakému hypnotizérovi, který mi řekl, abych si sama sebe představila, jak jsem krásná v plavkách, a byla jsem vyléčená. Ne, to jsem si dělala legraci. Ve skutečnosti jsem se zamílovala a trochu na to zapoměla. Tou dobou jsem byla trochu oplácaná, ten typ, o kterém lidé povýšeně říkají, „že je pěkně tvarovaná“ nebo „s ladnými křivkami“ nebo ještě častěji „sebevědomá“, což je slovo, které se prakticky prohýbá pod eufemistickou náloží. Občas jsem se v době, kdy jsem se potýkala se stresem, kdy jsem četla příliš mnoho časopisů, nebo poslouchala daleko hubenější kamarádku, jak si stěžuje, že má tlusté nohy, nenápadně vracela k počítání, snědla vajíčko a okamžitě mě napadlo: *Sedmdesát*. Ale došla jsem k závěru, že nikdo nemá zcela zdravý vztah k jídlu a cvičení, alespoň ne nikdo, kdo dospíval v době, kdy na obálce každého bulvárního časopisu v samoobsluze byla nějaká varianta sdělení: „Ta ženská na pláži má celulitidu“. Pokud jsem si nesepisovala kalorické hodnoty všeho, jako v pubertě, považovala jsem se za víceméně zdravou.

Nícméně právě v tu chvíli bylo pokušení oprášit staré zvyky a stát se jednou z těch románových hrdinek, z níž

znepokojivě trčí kosti, dělá starosti přátelům a zcela se odevzdává smutku, velmi silné. „Její velké oči byly z nějakého důvodu modřejší, když pod nimi měla tmavé kruhy, Maggie byla příliš smutná, aby jedla, protože s ní příliš mnoho lidí toužilo mít sex.“ Nebo tak nějak. Určitě bych nebyla první ženou, která by zažila citovou zkázu, aniž by jí u toho dramaticky vykukovaly klíční kosti.

Jenomže z tohoto pohledu jsem se zotavila velmi dobře, jídlo jsem si dopřávala, takže můj měkký zadek ani já jsme nestrádaly. Jídlo bylo vlastně to jediné, co narušilo dlouhé pomalé hodiny toho prvního týdne bez Jona. Probírala jsem se skříňkami v kuchyni, nacházela dávno zapomenuté sklenice s kari pastou a instantní nudle, jichž jsme měli železnou zásobu pro případ nouze. Pokaždé, když jsem něco restovala, nebo rozřízla domácí quesadillu a z ní vytékal sýr, představila jsem si poklidné vyprávění Davida Attenborougha: „*I v nejtemnějších dobách... život pokračuje.*“ Věděla jsem, že mi nakonec dojde jídlo, což bylo stresující, protože jsem si nedokázala představit, že vyjdu z domu a půjdu nakoupit. Nespavost mi takovou starost nedělala, protože dnes nespí dobře vůbec nikdo. Svět se rozpadá, máme jen telefony, které nám osvěcují obličej, jsou plné zpráv o tom, co řekl prezident a který z našich bývalých partnerů se nechal ostříhat. Když jsem si skutečně toužila odpočinout, mohla jsem si dát něco k pití nebo prášek na spaní. Než Jon odešel, přiznal, že je bere, ale já si myslela, že důvodem je nepohodlná pohovka. Když odcházel, nabídl mi je. Chtěla jsem přijmout, ale pak jsem měla pocit, že bych tím vyjádřila, jak situaci nezvládám, tak jsem odmítla. Tím pádem jsem většinu nocí trávila sledováním britských detektivek na Netflixu.

Předtím mi připadaly příliš děsivé, bydlíme (bydlím) v bytě v přízemí a zavírání oken není moc spolehlivé, spala

jsem lehce a snadno mě něco vyděsilo. Teď mě naopak uklidňovaly. Probíhaly podle určitého vzorce a byla v nich jasně patrná hierarchie toho, co je správné a co ne. Ten ustaraný detektiv sice příliš pil a podváděl manželku, ale nebyl to pedofilní vrah, který by bydlel v nějakém zvrhlém bunkru ve Swansea. Toho pedofilního vraha nakonec chytili, jeho partnerka vždycky musela přiznat, že ten detektiv dělá svou práci opravdu dobře. Bylo příjemné cítit, že rozdíl mezi vinou a nevinou je tak zřetelný. Bylo hezké slyšet Davida Tennanta klít. A hodně napětí se z těch detektivek vytratilo, když jsem si uvědomila, že vrahem je vždycky ten, kdo mluví nejpomaleji. Když se mi podařilo usnout, budila jsem se uprostřed noci unavená a zmatená. Natáhla jsem se přes postel, která mi teď připadala obrovská, a rukama hledala Jonovo teplé tělo... Ale nic tam nebylo. Projel mnou strach, vytréštila jsem oči a snažila se ve tmě rozkoukat. Orosila jsem se potem, byla zmatená, vyděšená a trochu rozčílená. Prošvihla jsem zprávu? Na tomhle se musíme domluvit. Říct jeden druhému, že se vrátíme domů pozdě, byla v manželství jedna z důležitých věcí! Jenomže potom jsem se samozřejmě rozpomněla.

Když se to stalo, cítila jsem se, přesně v tomhle pořadí, hloupá, smutná, zklamaná, pak jsem si vzpomněla, že něco podobného se stalo Joan Didion v *Roku magického myšlení*. Znovu jsem se cítila zahanbeně, že jsem se upnula na podobnost s Joan Didion. Chvíli jsem byla hrdá, možná tam nějaká podobnost je, ale potom jsem byla ještě smutnější a nakonec unavená. Jenomže já nebyla elegantní hlas své generace, který přišel o životní lásku. Nedokázala jsem ani vymyslet nový střih kalhot a jediné, co jsem zvládla, byla nedopsaná disertační práce o „živoucí historii objektů“ v začátcích moderního divadla. A i kdyby byla dokončená, stejně by ji nikdo nečetl. Nepřišla jsem o manžela, opustila

jsem ho. Nebo jsem mu spíš navrhla, aby odešel, a on to velice rychle přijal. V mnoha ohledech to bylo to poslední, na čem jsme se shodli.

Naše manželství skončilo šest set osm dní poté, co začalo. Jeden den jsme do sebe byli zamilovaní, druhý den bylo po všem. Najednou jsme měli jen dvě polohy. Mlčenlivou a našťvanou. Když jsme spolu nevedli nezávaznou povzbudivou konverzaci, zažívali jsme stovky, tisíce hádek, zvedali oči v sloup, vzdychali a utrhovali se na sebe kvůli:

- spokojenosti s kariérou, nebo nedostatku téhož;
- emocionální práci a její definici;
- tomu, kdo použil poslední zbytek kafe;
- tomu, kdo platil poslední tři účty za vodu;
- tomu, kdo se vlastně choval ke komu povýšeně;
- tomu, jestli je přijatelné, nebo dokonce normální zůstat vzhůru do čtyř do rána a hrát online počítačové hry se vzteklými pubertáky z Evropy;
- našim rodičům, našim přátelům, kteří jsou rodiči, a hrozbě toho, že bychom rodiči mohli být i my;
- sledování pornografie;
- možnosti pornografie jako feministického podnikání;
- vhodnosti feministických námitek ohledně porno účtu heterosexuálního muže na Pornhubu;
- nehtům na nohou, jejich délce a kde se jich zbavovat;
- tomu, jestli odstěhovat se z Toronta opravdu znamená „vzdát se“;
- výslovnosti slova „Barcelona“;
- tomu, proč je ložnice stále ještě fialová, nastěhovali jsme se před lety a tvrdili, že ji vymalujeme;
- té chvíli, když mě omylem nazval „pomočenou profesorkou“, ačkoli to bylo úplně nevinné a to slovo bylo ve skutečnosti „pomocná“, ale já už se cítila

tehdy tak ublíženě, že jsem to chápala jako znevažování a poznámku, že jsem to nikam dál nedotáhla, a protože jsem měla hlad, byla jsem unavená a měla jsem před menstruací, křičela jsem kvůli tomu na veřejnosti. Měli jsme jeden druhého už plné zuby, říkali si jizlivé věci, které jsme nemysleli vážně, napadali navzájem to, co jsme dělali, a celé to trvalo asi o den déle, než ty čtyři nebo pět vteřin, které by stačily, abych ho opravila a posunuli jsme se dál. Nikdy jsem nepřiznala, že to byla moje chyba, ani později, když se omluvil.

Vlažný rozchod. Žádný románek, žádné velké selhání. Jen spousta malých ohýnků, které kolem nás vyhasly, drželi jsme v ruce kávu jako ten pes z internetu, co říkal: TO JE V POŘÁDKU.

A teď jsem tu byla za horkého červnového večera sama, cpala se chlebem s máslem ve svatebním spodním prádle, protože všechno ostatní bylo špinavé. Posolila jsem si kus bagety a nahlas vyslovila „rozvod“, abych zjistila, jaký to bude pocit, nebo jsem jen toužila být dramatická. Popotahovala jsem si drahé krajkové prádlo a uvažovala, jako už mnohokrát po celý minulý týden, jestli to není všechno jen obrovský omyl. Pohybovat se světem v páru bylo krásně jednoduché. Člověk se dělil, když se něco kupovalo, sdílel velké svetry a měl někoho, s kým mohl stát ve frontě v bance. S Jonem jsme se začali nedávno přátelit s jinými páry, chodili na večeri ve skupinkách čtyř nebo šesti lidí, dobírali si jeden druhého nad malými talířky, potom šli domů a pomilovali se poté, co jsme usoudili, že Ben a Esther zřejmě nic takového nikdy nedělali. Všechny ty páry byly o trochu starší, Jon je znal z práce. Teď si je nechá, stejně jako si nechal naše utěrky, a mě už nikdo

nikdy na takovou večeri znovu nepozve. Právě ve chvíli, kdy růžičková kapusta konečně získává své místo na slunci! Při tom pomýšlení jsem se zahihňala a napadlo mě, že bych ten vtip ráda vyličila Jonovi. Ten den jsem si už svoji esemesku vyplýtvala, ale nic mi nedělalo takovou radost jako rozesmát ho.

Celá ta situace měla nádech žertu, zdálo se, jako bychom si každou chvíli zavolali a smíchy nám stékaly slzy po tvářích. *Ach, můj bože, měla bys vidět svůj výraz.* Já žertíky nenáviděla, ale Jon je miloval. Když jsme se zasnoubili, začal občas předstírat, že zemřel, když jsem odešla z místnosti. Vrátila jsem se a našla ho rozvaleného na pohovce nebo zhrouceného na kuchyňském stole, v tmavých očích prázdný výraz jako bez života. Řekla jsem mu, že mě to děsí. Namítl, že pokud se vezmeme, je velmi pravděpodobné, že jeden z nás najde tělo toho druhého. Protože ženy obvykle žijí déle než jejich manželé, a on se o své tělo stará opravdu špatně (jeho slova), nejspíš najdu já jeho, ne naopak. Tvrdil, že takhle bude jeho smrt, údajně nejhorší chvíle v mém životě, něčím zábavným, co jsme sdíleli, prostě takový náš žertík. Nikdo z těch, komu jsem to svěřila, nesouhlasil, ale mně to připadalo milé.

Je příšerné být v létě smutná.

Vyhledávání na Googlu, 1. června

tmavé kruhy, bledá pleť
korejská péče o pleť v několika krocích
vystupující žíly
přírodní prostředky na usnutí
pleť vypadá šedá?
anonymní sledování stories na instagramu
kate bush nedostupná na itunes
kate bush a její dílo
kate bush na youtube
kanadský rozvodový zákon
způsobuje spaní na bříše vrásky
právní definice nesnesitelného
knihy bell hooks v pdf
žakárový kalhotový kostým
botox na dvojitou bradu
rozvod billa hadera
bill hader v tričku
vlídný úsměv billa hadera
normální člověk si vezme celebrity
videa s masážním kamenem gua sha
co je „žakár“
jak zůstat po rozchodu přáteli
cvičení na zpevnění prsou
pravidla na tinderu

počet obyvatel toronta
počet mužských obyvatel toronta
otvírací doba obchodů bloor and ossington s prodejem
alkoholu
snadný recept na rizoto
čím nahradit rýži arborio
lze jíst parmazán s prošlou trvanlivostí
celodenní dovoz, toronto
objednej si lahev, toronto
co je tiktok
písničky kate bush jako karaoke
jak odstranit tiktok

Ten první měsíc uplynul jakoby v mlze. Můj typický den vypadal tak, že jsem vstávala po jedné, potom jsem ležela v posteli a znuděně masturbovala při soundtracku *The Last Five Years* (nahrávka s původním obsazením z představení mimo Broadway) na pozadí. Odpoledne jsem se většinou pokoušela pracovat, potom jsem to vzdala a postovala Instagram stories s náznakem svého citového rozpoložení. A někdy mezitím mi bylo dvacet devět.

Právě to mě donutilo svěřit se přátelům. Jako skupina jsme využívali každou příležitost k oslavě, narozeniny by neměly být výjimkou. Dohodli jsme se už před několika měsíci, že budeme slavit a vydáme se na nudistic-kou pláž na ostrov Toronto, vezmeme jen dort, koktejly a nic dalšího. Probíhala debata o nutnosti opalovacího krému a o významu soukromých vodních taxíků, když jsem to nevydržela. Potřebuju to odložit, napsala jsem. Jon se odstěhoval... Myslím, že navždycky? Následovalo nesnesitelných pět minut ticha, potom Clive napsal, že u mě do půl hodiny bude.

Padla jsem na postel a zírala na stopy vody na stropě, dokud jsem ho neslyšela na schodech. Vstala jsem, trochu se učesala, došla ke dveřím a chvíli jsem ho nechtěla pustit dál. Uvidí ten holý byt, police bez knih, hromadu obalů od jídla z restaurace. Kdybych tohle ukázala Cliveovi, musela bych to nakonec ukázat i všem ostatním. Musela bych vyjít ven a pobývat ve světě, sama.

Nakonec jsem se vykašlala na odvahu a odemkla dveře.

„Na škále od jedné do deseti, nakolik jsi připravená o tom žertovat?“ zeptal se.

Zamyslela jsem se. „Šest.“

„Dobře,“ řekl. „Takže obočí se budeme věnovat jindy.“ S Clivem jsem se seznámila v dramatické klubu ve druhém ročníku na vysoké škole. Sblížili jsme se, když jsme hráli své protějšky v představení *The Music Man*, o kterém říkal, že je „jen pro baculaté“. Občas, když toho vypil příliš, vykřikl: „Paní knihovnice!“, přitáhl si mě k sobě a políbil na ústa. Teď jsme se opírali o kuchyňský stůl (budu muset koupit nějaké židle), zatímco jsem si nabarvila obočí barvou na vousy a on mě ujistil, že za chvíli bude zase všechno normální.

„Tyhle věci se stávají,“ řekl. „Pokud by ses držela všeho, cos chtěla, když ti bylo devatenáct, pořád bys ještě nosila to malé tílko. A každopádně, statisticky jsou nejšťastnějšími lidmi na zemi bezdětné neprovdané ženy. Zvládlas to!“ Zatleskal mi oběma rukama, jako by náš tým v dětské lize právě vyhrál nějaký důležitý zápas.

Pro Clivea bylo typické, že k podobným věcem zůstával lhostejný. V životě bral vážně jen vaření, svou práci produkčního v televizi, kde se natáčely reality show, a novoroční předsevzetí z roku 2011, že se stane slavným. Pořád ještě na něm pracoval. Přibližně ve stejné době, kdy vzniklo to předsevzetí (potenciálně s cílem dosáhnout ho), mě požádal, abych mu místo Brandon, to bylo jeho skutečné jméno, říkala Clive. Musela jsem si na to sice zvyknout, ale nakonec jsme se shodli, že stylových Brandonů je na zemi málo, takže ta změna je docela rozumná.

Otevřeli jsme si sáček nízkokalorických vroubkovaných chipsů a připili si na začátek mého „promiskuitního období“. Ale když sklenky cinkly, začal se mi chvět ret. To ho přimělo vzít zpátečku a připomenout mi, že při seznamování

musí všechno probíhat popořádku. Když mu asistentka poslala esemesku, že hrozí, že by přišli o Scotta Moira jako hostujícího porotce v novém pořadu, kde spárovali hokejisty a krasobruslaře, Clive odběhl a sliboval, že mě další den zkontroluje.

Asi o hodinu později dorazila Amirah, vytrhla mě z úvah o mé složité situaci klasickou historkou z práce. Ačkoli žila už přes rok ve spokojeném vztahu, neustále podněcovala muže v nemocnici k citovým pletkám a ti jí potom byli posedlí. Poslední z těch chudáků byl sanitář, jmenoval se Brian.

„Začíná se to horšit,“ řekla Amirah, napůl jí to bylo líto, napůl si to naopak vychutnávala. „Minulý týden mi pořídil playlist. Pořád se vyptává, jestli už jsem si ty písničky poslechla, ale pro mě už je to přes čáru.“

„Poslouchat jeho seznam skladeb?“

„Ano,“ odpověděla vážně. „Kdo ví, co by tam mohlo být?“

Nebylo těžké pochopit, jak Amirah dokáže napáchat romantický zmatek v křídle C. Vypadala nenuceně skvěle, dokonce i v pracovním oblečení, byla trochu krutá způsobem, kterým byli muži posedlí. Když jsem se nastěhovala do svého pokoje, byla už zabydlená v pokoji na opačné straně chodby, právě si upevňovala vedle okna plakát Pussycat Dolls. Prohodila jsem: „Mají ty, které nejsou Nicole, vůbec nějaká jména?“ Odpověděla: „Možná se *všechny* jmenují Nicole.“ A bylo to.

„Jak to berou tví rodiče?“ zeptala se poté, co jsme si prohlédly Brianův seznam nahrávek (psaný rukou na tvrdém papíru, ještě zvýraznil důležité texty... ach, Briane). Řekla jsem jí, že následují můj příklad, což znamenalo, že jsme toho moc nenamluvili. Moje matka mi okamžitě nabídla, že přijede do Toronta a odveze mě zpátky do Kingstonu, že tam mohu zůstat, jak dlouho budu potřebovat,

a bude mě krmit pečivem, které jsem mívala ráda. Ale zůstala jsem, kde jsem byla. Svým způsobem byla úleva, že moje rodina – maminka, táta a mladší, ale moudřejší sestra Hannah – žila spokojeně několik hodin jízdy od města. Hloubka jejich obav byla znát jen v tátově každodenní esemesce: Žiješ? Ano/ne.

Pokud se mě někdo chtěl pokusit utěšit, musel se vypořádat s neřešitelným problémem: příliš pozornosti a péče jsem vnímala jako lítost, nedostatek byl důkazem toho, že jsem k ničemu a nikdo se mnou nechce mít nic společného. Svěřila jsem se Amirah, že ideální by bylo (v případě, že by se cokoli z toho dalo chápat jako ideální), aby všichni o tom rozvodu věděli, aniž bych jim to musela sama říkat. Také jsem chtěla ležet v nějaké hyperbarické protistresové komoře, dokud bych nebyla připravena vrátit se znovu do společnosti. Potřebovala jsem několik týdnů, kdy budu sama sobě protivná a zvyknu si na nový život jako na nepříjemnou slupku. Amirah si zastrčila dlouhé nohy pod sebe a mně bylo jasné, že se chystá říct něco nepříjemného.

„Chceš číslo na terapeuta mé matky?“

Nechtěla jsem. Byl to jen rozvod, a nijak pikantní. Neměla jsem ani žádné výrazné sny – o čem bychom mluvili?

„Nemyslím si, že by terapie byla obecně pro mě,“ namítnula jsem. „Nepřipadá mi, že by to bylo to pravé.“

Myslela jsem to vážně. Jediná terapeutka, s jakou jsem se kdy setkala, byla Penelope, drobná žena se zplihlými světlými dredy, která provozovala workshopy, kde si účastníci vykopou vlastní hrob a jsou do něj pohřbeni, aby prožili, jak umírá jejich ego.

„Nemyslím si, že tohle by bylo... totéž,“ řekla Amirah. Zvedla prst ke rtům, stále na mě upírala zamýšlený pohled a ukousla si záděru. „Ale kdybys někdy měla pocit,

že přece jenom nějakou kapku terapie potřebuješ, řekla bys to, ano?“

„Jsem v pořádku,“ ujistila jsem ji. „Stáhla jsem si tu meditační aplikaci, budu víc běhat... Hej, ví Tom o Brianovi?“

Tom byl kamarádčin trošku těžkopádný přítel, člověk s obrovskými dlaněmi a dunivým smíchem, který měl nějakou důležitou práci v jednom pivovaru v centru. Seznámili se loni na jaře na nějaké seznamce a od té doby byli stále spolu. Zdálo se, že si lásku vyjadřují tak, že se navzájem označují na lichotivých fotkách opatřených dlouhým popisem jejich přátelství a důvodů, proč jim jejich společný život připadá jako dobrodružství. Jejich nejoblíbenějším dobrodružstvím byla návštěva restaurací. Nejdřív postoval Tom fotografii Amirah, jak drží sklenku bílého vína – pátky s ní. Když jim donesli hlavní jídlo, Amirah postovala Tomovu fotku – velký kluk má rád pořádný plátek. Potom Tom znovu postoval svoji fotku, kterou pořídila ona, a Amirah konečně dokončila kruh, když sdílela ten první post o pátku na svých stories. Takhle všichni, kteří je znali, viděli obě strany stolu, u kterého jedli. Amirah se takhle obvykle nechovala, ale láska nutí lidi k otřepanému a trochu absurdnímu jednání a právě tak to u nich bylo.

Byla jsem zvědavá, jak jde podle ní ten zmatek dohromady s těmi fotkami, večery s ústřicemi a tím velkým klukem.

„S těmi chlápky nic nepodnikám,“ vysvětlila mi. „A Tom je můj jediný přítel, zatím.“

Zapomněla jsem na kamarádčinu netypickou definici toho slova, vnímala to tak, že mimo čas, který tráví spolu, věrnost nevyžaduje. Amirah se vždycky chovala bezohledně nenuceně až do chvíle, kdy se rozhodla, že ten muž je jediný. A jediní byli zatím dva – kluk, s nímž chodila na střední, a jeden student medicíny, s nímž si stále ještě občas psala. Zdálo se ale, že Toma takové povýšení čeká.

„Každopádně,“ pokračovala, „jedna věc je skutečný život, jedna věc je *vzrušení*. Víím, o co stojím dlouhodobě, ale občas přijde chvíle, kdy potřebuješ mít pocit, že někdo neviděl nic lepšího, než je tvůj zadek.“

Znělo to hezky. Mohla jsem si také dopřát nějaké vzrušení, ačkoli jsem dlouhodobě směřovala ke stálému vztahu. Amirah přišla nějaká esemeska, chtěli po ní, aby zaskočila za někoho v práci. „Bude ti vadit, když půjdu?“ zeptala se. „Snažím se působit vstřícně, abych nemusela sloužit na Nový rok. Navíc je tam jedna pacientka, které jsem slíbila, že si spolu uděláme náramek přátelství.“

„Měla bych žárlit?“ ujistila jsem se.

„No, je jí sedm a má rakovinu kostí, takže nejspíš ne,“ odpověděla.

Zalapala jsem po dechu. „Do háje!“ vyhrkla jsem. *Do háje*. „Myslela jsem, jako –“

„Vím, cos myslela,“ smála se, „a prognóza téhle pacientky je velmi dobrá, tak se uvolni.“

Vždycky mě udivovalo, jak snadno Amirah snášela každodenní obtíže své práce, jak dokázala přijít do nemocnice a sdělovat nepříjemné zprávy rodičům nebo pomoci dětem zvládnout bolest, s níž se budou potýkat celý život. Potom přišla na večeri a vyslechla stížnosti nás ostatních na to, jak se nedodržují pravidla pro psaní e-mailů. Kdykoli zmínila nějakou děsivou podrobnost z nemocnice, my ostatní jsme propadali panice, ačkoli ona mnohokrát zdůraznila, že nejde o žádnou soutěž a Cliveův profesní stres není o nic menší jen proto, že ho většinou způsobí bouřlivý život nějakých méně významných kanadských sportovců. („Vážně to tak je?“ ujistil se Clive čas od času. Ale já si tím jistá nebyla.)

„Bože, to je vážně silné,“ řekla jsem. „Nechápu, že se nehrouští.“

„Ve třetím patře je místnost, kde je možné se vyplakat,“ připustila Amirah. „Ale většinou je příjemné tam být pro lidi, kteří procházejí nějakým obtížným obdobím. Jo, je to těžké, ale zároveň dobré. Jsem si jistá, že přesně tak se cítíš, když... vysvětluješ *Macbetha* nebo... Popravdě řečeno netuším, co tvoje práce vlastně zahrnuje.“

„No, z poloviny je to vymyšlení slovních hříček pro přednášky,“ řekla jsem. „Ale v mnoha ohledech je to podobné jako pomáhat dětem s rakovinou. V tom máš pravdu.“ Vstala jsem a začala se probírat skřínkami v kuchyni. „Než půjdeš, udělám ti něco k jídlu.“

Připravila jsem si všechno potřebné na její oblíbený sendvič, představoval zvláštní kombinaci nakládané zeleniny a humusu s medem a hořčicí. Amirah stála za mnou, zalovila prstem v každé ze sklenic, potom je zavřela a vrátila zpátky do lednice.

„Proč nenapišeš oběma Lauren,“ prohodila a zakousla se. „Nemá smysl, abys seděla sama doma. Bez Janet je to tady k ničemu.“

Abych se při zmínce o kočce nerozplakala, vyhrkla jsem: „SKVĚLÝ NÁPAD!“, nepřesvědčivě předstírala nadšení a vytáhla telefon. Ukázalo se, že Lauren se rozhodly sejít na skleničku nedaleko Cítiny kanceláře, kde se víno prodávalo na unce. Přiznala jsem Amirah, že nemám náladu na společenský život, ale s radostí bych vypila několik tisíc uncí vína.

„Výborně!“ řekla. „Můžeš mě doprovodit do práce.“

Sáhla po kabelce a zamířily jsme do chodby, kde jsem se pokusila trochu zkulturnit vzhled zatoulanou řasenkou, kterou jsem nechala povalovat na polici vedle klíčů. Poklepala jsem si na pytle pod očima a hlasitě si povzdechla.

„Škoda, že se to stalo právě ve chvíli, kdy jsem přišla o poslední střípky své mladistvé krásy,“ řekla jsem.

„Takhle nemluv,“ okřikla mě Amirah a obula si zdobené gumové pantofle. „Fuj, s chutí bych Jona zabila. Mám na něho hrozný vztek.“

„Není to jeho vina,“ namítla jsem, zastrčila klíče od kabelky a otevřela dveře. „Vážně. Asi je to spíš moje vina.“

Amirah se ušklíbala. „Jak by to mohla být tvoje chyba?“

Vlastně jsem to nevěděla, jen mi to v tu chvíli tak připadalo.

Následující den jsem měla jít do práce, ale nedokázala jsem se k tomu donutit. Jednak se hladina vlhkosti v Torontu posunula z obvyklé úrovně na kvalitu džungle, jakou jsme obvykle zažívali až v srpnu, a kromě toho jsem vypadala příšerně a pořád bojovala se smutkem.

V létě jsem sice neučila, ale pár dnů v měsíci jsem pracovala u svého přeplněného stolu na katedře angličtiny jako asistentka výzkumu pro Merris, starší dámu, která měla pochopení a zabývala se počátky modernismu. Vedla mi diplomovou práci a já ji vnímala jako něco mezi milovanou tetou, z níž jsem měla trochu strach, a mocnou starou čarodějnici. Už dvakrát jsem ve středu do práce nešla, po každé jsem si vymyslela nějakou nejasnou nepřesvědčivou výmluvu. Tuhle středu mi zavolala.

„Merris, ahoj... Omlouvám se, ale –“

„Tak copak je to dneska, babička má nenadálou návštěvu zubaře?“

Pracovala jsem s Merris ráda. Byl to ten nejerudovanější člověk, jakého jsem kdy poznala, ostatní lidé se vedle ní nikdy necítili hloupí, ale občas, třeba právě teď, se nedokázala ubránit a trochu si s nimi pohrávala. Představovala jsem si, jak sedí u svého stolu, ironicky se usmívá a dlouhými prsty si omotává kabel od telefonu kolem hrbolatého levého palce. Nejspíš má brýle na čtení, druhé zastrčené do vlasů. Občas mívala i třetí, na řetízku kolem krku.

„Myslím, že se rozvádím,“ řekla jsem. „Chci říct, rozvádím se, ale nevím přesně kdy ani jak.“

„Aha.“

Netěšilo mě o své situaci někomu vyprávět, ale odhalit tuhle novinku Merris by mi připadalo obzvláště hloupé. Ještě mi nebylo ani třicet a procházela jsem rozchodem, no tak co? Merris byla vdaná dvakrát, jednou se rozvedla, teď ovdověla a tvrdila, že prožívá své „nejlepší období“, když bydlí se dvěma dalšími profesorkami v rozlehlém dvougeneračním domku ve východní části města a vede intelektuálský život jako v seriálu *Golden Girls*.

„To je mi líto,“ řekla. „Zatím pracuj z domova a přijď, až na to budeš připravená.“

Prohodila jsem, že to možná nebudu nikdy. Merris se rozesmála, ale snažila se, aby to vypadalo jako škytavka. „Dopřej si tolik času, kolik potřebuješ,“ zopakovala, „ale jen do září.“

Merris Jon moc nezajímal, její vztah k němu vycházel z toho, že ji před několika lety na večírku katedry několik hodin školil o kanadských filmech ve francouzštině. Když jsem se na to Jona zeptala, řekl, že spolu hovořili necelých patnáct minut, během kterých se o filmu téměř nezmínil, řekl jen, že nedávno viděl film *Mami!* od Xaviera Dolana. Měla jsem podezření, že byli oba poněkud nesnesitelní a nelíbilo se jim, že v tom druhém vidí odraz vlastní samolibosti. Na naší svatbě se Jon pokoušel získat si ji citováním sonetu číslo 18 a ona prohodila: „Shakespeare na svatbě? Jde vám o něco?“ Jako všech, které mám ráda, i jich dvou bylo občas dost.

Když jsem domluvila s Merris, vrátila jsem se ke svým obvyklým činnostem: práce, jídlo, vymýšlení důvodu, proč se neosprchovat. Většinu dnů jsem se po několika hodinách pečlivého zkoumání drammat ze šestnáctého století,